

Convenant Zorgethiek

Universiteit voor Humanistiek en Prisma

Preambule

De Universiteit voor Humanistiek (UvH) en Prisma onderschrijven het belang van de zorgethiek in de Nederlandse gezondheidszorg, en in de zorg aan mensen met een beperking in het bijzonder. Zorgethiek richt zich op de kernkwaliteit van een zorgpraktijk, de humane vormgeving van de zorgrelatie. Beide organisaties zijn zich er van bewust dat zorg plaatsvindt in een betrekking tussen cliënt en diens perspectief, en de ondersteuner, met een professioneel perspectief. Dit gebeurt altijd in een context van een bepaalde institutionele omgeving of organisatie. Prisma vormt zo'n context. Met dit convenant bekrachtigen beide organisaties hun historisch gegroeide samenwerking en benoemen de gezamenlijke doelstellingen en ambities voor de komende jaren.

Universiteit voor Humanistiek

De Universiteit voor Humanistiek laat zich inspireren door het humanistisch gedachtegoed. Onderzoek en onderwijs richten zich op eigentijdse vragen rondom zingeving, levensbeschouwing en de inrichting van een menswaardige samenleving. Binnen deze Universiteit is de leerstoelgroep Zorgethiek gehuisvest onder leiding van Prof. Dr. Carlo Leget. Doelstellingen van deze leerstoelgroep zijn: a) het verwerven van meer inzicht in de bron van kennis die familie en netwerk zijn in het realiseren van goede zorg; b) inzicht verwerven in de complexiteit van de hedendaagse zorg. De leerstoelgroep maakt daarbij gebruik van zowel conceptueel als empirisch onderzoek en combineert verschillende onderzoeksmethoden. De leerstoelgroep streeft ter wille van de relevantie van haar onderwijs en onderzoek naar goede banden met zorginstellingen.

Prisma

Prisma is een zorgorganisatie in Noord-Brabant die ondersteuning biedt aan mensen met een beperking in alle levensfasen. De ondersteuning richt zich op het verwerven van een eigen plek in de samenleving. De rechten van de

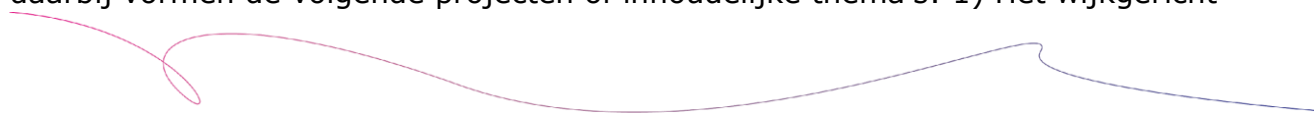
mensen vormen daarbij het uitgangspunt. Prisma kiest bewust voor een zorgethisch profiel. Dit betekent concreet dat de organisatie inzet op een duurzame relatie. Daarbij richten zorgprofessionals zich op een relationele benadering van de zorg, met oog en oor voor cliënt, familie en netwerk, en komt in onderlinge dialoog naar voren wat goede zorg is. Tevens wil Prisma zich op een betrokken maar ook kritische wijze zich verhouden tot ontwikkelingen in de samenleving met duidelijke zorgethische implicaties. Een van de speerpunten van Prisma tenslotte, is vanuit haar zorgpraktijk een bijdrage te leveren aan de verdere academisering van de langdurige zorg in Nederland.

Historie

De geschiedenis van dit convenant laat zich schrijven langs onderzoeklijnen. Sinds september 2011 hebben Prisma en de Universiteit voor Humanistiek een overeenkomst tot samenwerking en gastvrijheid in het kader van een promotietraject van drs. Michael Kolen, zorgethisch adviseur bij Prisma. De promotie vindt in het najaar van 2017 plaats. Daarnaast zijn Prisma en de leerstoelgroep samen opgetrokken om Europees onderzoek te realiseren naar de wijze waarop mensen met een verstandelijke beperking hun samenleven in de wijk realiseren. Dit gebeurde samen met de Evangelische Stiftung Alsterdorf in Hamburg en Diakonia in Helsinki. Deze ambitie is op beperkte schaal gerealiseerd in een gezamenlijk onderzoek met als titel: 'De beleving van jongeren en jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking wat betreft hun leven in de wijk.' Hierbij is Dr. Inge van Nistelrooij betrokken vanuit de UvH en treedt drs. Rimke Griffioen op als projectleider. Een andere onderzoeklijn zien we in de ontwikkeling van het High Care Hospice bij Prisma en het Kenniscentrum Palliatieve Zorg. Hier is nadrukkelijk de samenwerking gezocht met Prof. Dr. Carlo Leget vanwege diens expertise op dit gebied. Tot slot wordt er vanuit Prisma samengewerkt met de UvH in het project 'Ervaren cliënt-afhankelijkheid' dat wordt uitgevoerd door Prof. Dr. Evelien Tonkens, Prof. Dr. Margo Trappenburg en Dr. Femmianne Bredewold.

Ambitie

De ambitie van de convenantpartijen is ieder vanuit eigen perspectief en verantwoordelijkheid het zorgethisch perspectief binnen de zorg voor mensen met een beperking op zowel politiek, beleidsmatig als op organisatorisch en praktisch niveau een positie te geven en verder te ontwikkelen. Uitgangspunt daarbij vormen de volgende projecten of inhoudelijke thema's: 1) Het wijkgericht

werken waarin thema's als inclusie en burgerschap aan de orde zijn; 2) Palliatieve zorg waarin naast medisch ethische kwesties rondom het levenseinde ook de aandacht voor zingeving en ethiek belangrijke agendapunten zijn; 3) Inzet op cliëntspecifieke ervaringen van de zorgrelatie en de daarin optredende zorgethische dilemma's vanuit verschillende perspectieven; 4) Gezamenlijk optrekken in een kritische reflectieve ten aanzien van politiek maatschappelijke ideeën en bewegingen rondom langdurige zorg in Nederland.

De partijen komen het volgende overeen

1. Prisma en de UvH ontwikkelen gezamenlijk zorgethisch onderzoek op het gebied van (a) palliatieve zorg aan wat in beleidstermen 'kwetsbare burgers' wordt genoemd; (b) de positie van dezelfde 'kwetsbare burgers' in de wijk; (c) overige binnen de ambitie passende onderzoekslijnen.
2. Prisma en de UvH spreken de intentie uit om voor genoemde onderzoeksambities gezamenlijk op te trekken in het zoeken naar passende fondsen ter financiering.
3. De UvH verbindt zich met dit convenant tevens als officiële partner aan het Kenniscentrum Palliatieve Zorg dat Prisma in oprichting heeft.
4. Prisma biedt UvH-studenten de mogelijkheid binnen de organisatie onderzoeksstages uit te voeren.
5. In voorkomende situaties kunnen medewerkers en ervaringsdeskundigen van Prisma betrokken worden bij onderwijsactiviteiten binnen het curriculum van de UvH.
6. Leden van de leerstoelgroep zorgethiek en eventueel andere medewerkers van de UvH worden evenzeer in voorkomende situaties binnen Prisma betrokken bij reflectiebijeenkomsten omtrent ethische kwesties uit de zorgpraktijk.
7. De partijen trekken samen op in kritische reflectie op politieke en maatschappelijke ontwikkelingen in de zorg voor mensen met een beperking en zoeken daarin op gezette tijden de publiciteit.
8. Op drie momenten in het jaar (september, januari en juni) vindt een overleg plaats tussen Prisma en UvH dat bestaat uit twee medewerkers van

de leerstoelgroep en de werkgroep ethiek van Prisma waarin de lopende projecten worden geëvalueerd en nieuwe initiatieven worden ontwikkeld. Een keer per jaar (september) vindt een overleg plaats tussen Prof. Dr. Carlo Leget als leider van de leerstoelgroep en drs. Jac de Bruijn, lid van de Raad van bestuur waarin de samenwerking op hoofdlijnen wordt geëvalueerd.

9. De samenwerking wordt in principe voor de duur van drie jaar aangegaan met de leerstoelgroep zorgethiek, maar in voorkomende situaties kunnen ook andere leerstoelgroepen binnen de UvH een bijdrage leveren aan de intenties van dit convenant.

10. Beide partijen komen overeen dat de samenwerking wordt vormgegeven met 'gesloten beurzen' en dat voor nog te initiëren onderzoeksprojecten zoals onder punt 2 genoemd gezamenlijk een inspanningsverplichting wordt aangegaan voor het zoeken naar financiering.

Namens de Universiteit voor Humanistiek
Prof. dr. Gerty Lensvelt-Mulders
Rector magnificus

Namens Prisma
Drs. Jac de Bruijn
Lid van de Raad van Bestuur

4 september 2017

4 september 2017

